

LICG HUISDIERENBIJSLUITER

Dé handleiding voor het houden van huisdieren

Serie hondenrassen

Border Collie

Lees ook de huisdierenbijsluiters Hond op www.licg.nl voor alle benodigde basisinformatie over honden.

De border collie komt oorspronkelijk uit het grensgebied (de 'border') tussen Schotland en Noord-Engeland. De eerste honden die veel weg hebben van de border collie zoals wij die nu kennen, leefden al aan het eind van de negentiende eeuw. Het ras is oorspronkelijk gefokt voor het drijven van schapen, en ook nu nog is de border collie in de eerste plaats een echte werkhond. Typisch voor de border collie is het met een laag gehouden kop staren naar het vee, eye genoemd. Border collies zijn actieve en zeer intelligente honden die veel beweging nodig hebben. Ze worden gemiddeld twaalf tot veertien jaar oud.

Uiterlijk

De border collie is een atletisch gebouwde hond met een korte of matig lange vacht. De meeste border collies zijn zwart met wit, maar er zijn ook andere kleuren mogelijk zoals wit met bruin of blauwgrijs, driekleurig of blue merle (zwarte vlekken op een grijsblauwe ondergrond). Volgens de rasstandaard mag wit nooit de overheersende kleur zijn. De oren kunnen rechtop staan of de punt kan omlaag vallen. De staart wordt in rust laag gedragen en buigt aan het einde omhoog. De gewenste schofthoogte (schouderhoogte) is bij reuen 53 centimeter, bij teven iets lager. De volledige rasstandaard van de border collie kunt u vinden via de rasvereniging. Op de website van de Raad van Beheer op Kynologisch Gebied in Nederland staan alle bij hen aangesloten rasverenigingen genoemd. De rasstandaard voor de border collie is niet voor elk land gelijk.

Karakter

De border collie is een enthousiaste, alerte hond. Van nature heeft deze schapendrijver een sterke achtervolgingsdrift en een overvloed aan energie en uithoudingsvermogen. Bovendien is hij bovengemiddeld intelligent. Wanneer de border collie te weinig te doen heeft, kan dat leiden tot het 'drijven' of achtervolgen van andere huisdieren, voorbijgangers of zelfs auto's. Border collies die consequent opgevoed worden zijn over het algemeen vriendelijke honden die erg gehoorzaam zijn. Ze zijn bovendien gevoelig voor de stemming van de eigenaar en snel onder de indruk van bestraffende woorden. Veel border collies houden van aandacht en knuffels. Ze hebben soms de neiging zich aan één persoon te hechten.

Border collies zijn niet altijd even geschikt voor een gezin met kleine kinderen. De hond kan de neiging hebben hen te gaan drijven, zeker als hij deze aanleg niet kwijt kan in andere activiteiten. Border collies hebben een eigenaar nodig die sportief en actief is en het leuk vindt om met de hond te werken en trainen. Ze moeten hun energie lichamelijk, maar vooral ook geestelijk kwijt kunnen. De border collie is geen hond om alleen als huishond te houden, maar heeft het nodig om, samen met zijn eigenaar, te werken. Dat kan ook in de vorm van een hondensport. Er komen relatief veel border collies voor die nerveus en angstig zijn en soms angstagressie vertonen. Verantwoord fokken, een degelijke socialisatie en een goede manier van opvoeden kunnen dit vaak voorkomen. Het is dan ook belangrijk om bij het aanschaffen van een pup een goede fokker uit te kiezen.

Verzorging

De vacht van een border collie heeft niet veel verzorging nodig. U moet hem wel regelmatig borstelen en vooral letten op de plekken waar het haar langer is, zoals bij de oren en oksels en aan de achterpoten en staart. Kam dit uit zodat er geen klitten ontstaan. Controleer de oren en verwijder eventuele overtollige haargroei uit de gehoorgang om infecties te voorkomen.

Beweging en activiteiten

De border collie heeft veel energie en moet dan ook voldoende worden uitgelaten. Twee uur bewegen per dag is zeker nodig. Het is daarbij erg belangrijk voor de border collie om een actieve taak in direct contact met zijn baas uit te kunnen voeren. Alleen de dagelijkse

wandelingen of balletjes gooien is niet genoeg. Een border collie moet zijn hersenen kunnen gebruiken. Training, speurspelletjes en allerlei oefeningen in huis houden de hond bezig en voorkomen dat hij zelf activiteiten gaat verzinnen. Krijgt hij niet genoeg activiteiten aangeboden, dan kan dit probleemgedrag uitlokken.

De border collie is een hond die erg geschikt is voor hondensporten zoals flyball, behendigheids en doggydance. Maar ook in gehoorzaamheidstrainingen kunt u met dit ras heel ver komen, zolang u het maar afwisselend genoeg houdt. Border collies zijn geboren om schapen te hoeden. U kunt bij verschillende organisaties in Nederland cursussen schapendrijven volgen met uw hond. Een border collie mag niet te jong beginnen met trainen. De eerste oefeningen kunt u doen wanneer de hond tussen zeven maanden en een jaar oud is. Het is wel verstandig om uw hond al vroeg kennis te laten maken met schapen. Doe dit altijd met een professionele begeleider en zorg ervoor dat uw hond de basiscommando's kent.

Socialisatie en opvoeding

Border collies moeten, net als alle honden, goed gesocialiseerd worden. Omdat het gevoelige honden zijn, bestaat de kans dat ze angstig gedrag gaan vertonen als ze niet op jonge leeftijd aan allerlei nieuwe dingen gewend zijn. Daar moet al bij de fokker mee begonnen zijn, maar eenmaal thuis zult u dit zeker het eerste levensjaar moeten blijven volhouden. Bij de opvoeding is het belangrijk dat de hond leert om rustig te zijn. Border collies hebben van zichzelf de neiging om door te gaan, u zult de pup soms tot rust moeten dwingen. Border collies zijn

gevoelig voor uw stem, te hard straffen of te lang doorgaan met straffen zorgt ervoor dat de hond angstig wordt. Leer uw border collie goed gedrag aan door dit direct te belonen. Ook het drijven en de achtervolgingsdrift van de border collie moet goed onder controle worden gehouden, leer uw pup van jongs af aan waar hij wel en juist niet achteraan mag rennen. Soms hebben border collies het zo druk dat ze geen tijd nemen om te eten. Zorg er dan voor dat u een vast voerschema aanhoudt en de hond meer rust geeft.

Bij gehoorzaamheidstraining is het belangrijk om de oefeningen voldoende af te wisselen. Vanwege de hoge intelligentie van de border vindt hij training al snel saai worden. Wees consequent in uw opvoeding en onthoud dat een slimme hond ook ongewenst gedrag heel snel kan aanleren!

Ziekten en erfelijke aandoeningen

Border collies zijn relatief gezond. De erfelijke ziekten die het meest voorkomen zijn gewrichtsklachten, huidklachten en epilepsie.

Gewrichtsklachten zijn bijvoorbeeld heupdysplasie, waarbij de heupkop niet goed in de kom past, en OCD (osteocondritis dissecans), een afwijking waarbij stukjes kraakbeen losraken in de gewrichten. Beide aandoeningen geven pijnklachten en zorgen ervoor dat de hond moeite heeft met lopen, rennen en bepaalde bewegingen waarbij kracht op de gewrichten ontstaat. Behalve erfelijke factoren spelen ook voeding en belasting een rol bij het ontstaan van deze ziekten, een goede kwaliteit voer en verantwoorde beweging zijn dan ook belangrijk om klachten te helpen voorkomen. Huidklachten bij de border collie zijn

bijvoorbeeld allergie en hot spots, een jeukende huidontsteking. Epilepsie is een aandoening van de hersenen waarbij de hond aanvallen krijgt van schokken, spierkrampen en vaak het bewustzijn verliest. Er zijn verschillende medicijnen die hierbij ingezet kunnen worden om de aanvallen onder controle te houden, met wisselend succes. Ook overgevoeligheid voor voedingsmiddelen, monorchidie en cryptorchidie bij reuen (het niet ingedaald of afwezig zijn van één van de, of beide, zaadbollen) en een aantal erfelijke oogafwijkingen zoals PRA (progressieve retina atrofie), CEA (collie eye anomaly) en cataract (grauwe staar) treden af en toe op. Het is belangrijk dat ouderdieren getest worden op erfelijke ziekten zodat ze deze niet kunnen doorgeven aan de pups. Een relatief recent ontdekte erfelijke afwijking bij border collies is TNS (Trapped Neutrophil Syndrome), een afwijking in het beenmerg waarbij de afgifte van nieuwe witte bloedcellen verstoord wordt. Dit tast het immuunsysteem aan waardoor de hond infecties niet kan bestrijden. De ziekte openbaart zich vaak al in het nest. Uiteindelijk gaan de dieren hier aan dood, meestal al op een leeftijd van enkele maanden. Pups kunnen de ziekte alleen krijgen als beide ouders drager zijn van het betrokken gen. Het is mogelijk om ouderdieren op TNS te testen.

Benodigde ervaring

Border collies zijn vanwege hun enorme energie, snelle leervermogen en gevoelige aard minder geschikt voor mensen die geen ervaring hebben met honden. Er is veel energie en tijd nodig om dagelijks met de border collie te werken, de

hond is niet geschikt om alleen maar gezelschapshond te zijn. Zorg ervoor dat u zich van tevoren goed informeert, bijvoorbeeld via de rasvereniging.

Aanschaf en kosten

Een border collie pup kunt u het beste aanschaffen bij een fokker die is aangesloten bij de rasvereniging. Op die manier weet u zeker dat de hond op een verstandige manier gefokt is en dat de ouders zijn getest op erfelijke oogafwijkingen en heupdysplasie en niet aan epilepsie lijden. U kunt ook kiezen voor een volwassen border collie. De rasvereniging bemiddelt bij herplaatsing. U kunt ook bij een asiel terecht. Een border collie pup met stamboom kost gemiddeld tussen de 500 en de 600 euro. Daarnaast bent u geld kwijt voor benodigdheden zoals een mand, riem, etensbakken en borstels. Hondenvoer kost al snel meer dan 50 euro per maand. De tarieven van de hondenbelasting variëren per gemeente. Denk ook aan de kosten van de puppy cursus en vervolgcursussen of hondensport. Houd rekening met dierenartskosten zoals entingen, ontwormen en behandeling tegen vlooiën, bij elkaar vanaf ruim 100 euro per jaar. Wilt u de hond laten castreren dan komen daar de operatiekosten bij, voor reuen kost dit gemiddeld vanaf 100 euro, voor teven zeker twee maal zoveel. Daarnaast kunt u voor kosten komen te staan als uw border collie onverhoopt ziek wordt. Voor (onverwachte) dierenartskosten kunt u een ziektekostenverzekering afsluiten.

Bijzonderheden

- Border collies staan bekend als zeer intelligente honden, maar realiseer u dat dit ook een nadeel kan zijn.

Verdiep u voor u een border collie aanschaf in de manier waarop honden leren, zodat uw hond u niet te slim af is!

- Bij het fokken mag nooit een blue merle hond met een andere blue merle hond gekruist worden, de nakomelingen kunnen dan namelijk blind, doof of steriel zijn.

Kijk voor de meest recente informatie op www.licg.nl

Het LICG is hét informatiepunt voor het 'houden van huisdieren'. Deze stichting geeft onafhankelijke en betrouwbare informatie over het op een verantwoorde wijze kopen en verzorgen van huisdieren. Deze informatie is op de meest recente inzichten gebaseerd en wordt bovendien wetenschappelijk getoetst. Door het bieden van informatie en het organiseren van campagnes, levert het LICG een bijdrage aan verbetering van de gezondheid en het welzijn van huisdieren in Nederland.

L I C G